

NS-wandeling Drentsche Aa

Assen (rondwandeling) 10-15 km

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen meestal een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW) of Streekpad. De route Drentsche Aa maakt slechts een klein stukje gebruik van een LAW (Pieterpad) en is speciaal voor NS-wandelaars samengesteld.

Tijdens deze afwisselende wandeling komen alle facetten van het Drentse landschap aan je voorbij: hunebedden, grafheuvels, boerderijen en kerken, een historische spoorlijn, bos, heide, vennen en essen. De route is **15 km** lang, maar kan ingekort worden tot **10 km**. Bij hoge waterstanden en in natte periodes kan een stukje route moeilijk begaanbaar zijn. In dat geval kun je er via het fietspad omheen lopen.

Honden mogen aangelijnd mee, maar op de Kampsheide zijn honden niet toegestaan. Een alternatief is beschreven, maar je mist dan wel een mooi stukje. De korte en de lange route beginnen/eindigen beide op station Assen.

Veel wandelplezier!

Heen- en terugreis

Station Assen is goed bereikbaar per trein vanuit Zwolle en Groningen. Vanaf station Assen vertrekken minimaal 3x per uur treinen richting Zwolle en richting Groningen.

Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner.

OV bij inkorten route

Na circa 4 km is het mogelijk om door te steken en Rolde over te slaan (zie onderbroken lijn op kaart). De route is dan 10 km lang.

Daarnaast kun je na 4 km bij Deurze of na ruim 7 km bij Rolde de bus pakken: lijn 21 en lijn 24 rijden beide 1x per uur naar Assen. Let op: lijn 24 rijdt op zaterdag minder frequent en op zondag niet!

Actuele vertrektijden staan op www.ns.nl/reisplanner (ook bustijden).

Horeca

- In Assen zijn er horecagelegenheden op het station en in het centrum (op circa 500 m van het station).
- Na 4 km: in Deurze: Eetcafé De Aanleg, open vanaf 10 uur, do gesloten; www.de-aanleg.nl.
- In het centrum van Rolde zijn meerdere horecagelegenheden (even van de route af).

Markering van de route

Voor elk tekstblok staat aangegeven welke markering je op dat moment volgt. Markeringen tref je aan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Verfstrepen op bomen zijn alleen wit-rood en zijn uiteraard niet voorzien van NS-logo.

Waar routebeschrijving en markering verschillen, volg je de markering. Tussentijdse veranderingen in het veld worden zo ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van het Nivon (Pieterpad) en Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Zie www.wandelnet.nl.

Meldpunt Routes

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het op: www.meldpuntroutes.nl.

Routebeschrijving

1. Drentsche Aa

De naam van deze NS-wandeling verwijst naar die van een nationaal park én naar een nationaal landschap. En dat is niet voor niets, want de Drentsche Aa is een van de best bewaarde beeklandschappen van West-Europa. Bijzonder is dat de mens de loop van deze beek nauwelijks heeft veranderd. Daardoor is de Drentsche Aa altijd een natuurlijke, slingerende beek gebleven (zie ook informatieblok 8 'Stroomdal Drentsche Aa').

Nationaal Park Drentsche Aa maakt deel uit van een 'Nationaal Landschap'. In Nederland zijn er ongeveer twintig streken aangewezen als Nationaal Landschap. Deze gebieden hebben niet alleen een hoge natuurwaarde, maar ook een grote cultuurhistorische betekenis.

Als je de trein uitkomt, volg je de aanwijzing naar tunnel 'uitgang Assen Oost'. Steek bij uitgang 'Assen-Oost' de weg over en ga linksaf over het voetpad. Neem de eerste weg

rechtsaf, Vredeveldseweg. Volg deze weg tot het eind (circa 1300 m) en ga bij P-25238 schuin rechtdoor, Uitkamp. Volg het betonfietspad en negeer zijpaden. Aan het eind, bij P-25237 de weg oversteken en rechtsaf, een zandpad op. Na 100 m bij P-23536 linksaf, doodlopende asfaltweg. Waar de weg een bocht naar rechts maakt, loop je rechtdoor een zandweg op. Volg deze weg circa 1,5 km; na 1 km kruis je een betonfietspad. Aan het eind rechtsaf, breed fietspad volgen langs drukke weg. Via de brug kruis je het Deurzerdiep. Na 150 m, bij Eetcafé De Aanleg, is het mogelijk om de route in te korten (10 km totaal); zie 'Korte Route' hieronder. Of volg de hoofdroute (totaal 15 km), zie 'Vervolg hoofdroute'.

Korte route (10 km)

Bij Y-10919/2 rechtdoor het fietspad volgen, richting Rolde. Vlak na een meubelmakerij linksaf de drukke weg oversteken, pad in met bord 'Boerderij Kamps/Het Drentse Landschap', Kamps. De eerste zandweg rechtsaf (*in het land rechts ligt een grafheuvel*). Op viersprong, met rechts een laag betonnen paaltje (letters 'ZD') ben je weer op de hoofdroute. Ga hier rechtdoor en vervolg de hoofdroute bij * (pag. 3, boven infoblokje 7). *Wandelaars met hond gaan linksaf en na 400 m op asfaltfietspad linksaf; vervolg de hoofdroute bij ***).

Vervolg hoofdroute (15 km)

Net voor Eetcafé De Aanleg ga je rechtsaf tussen een heg en het Eetcafé door. Ga vervolgens rechtdoor, een graspad op. Het pad komt uit op een betonfietspad bij een ooievaarsnest. Ga hier rechtdoor en volg het fietspad met een bocht mee naar links. Ga circa 50 m verder, op de verharde weg, rechtsaf. De weg buigt naar links en even later naar rechts.

In de bocht naar rechts ga je linksaf, een klinkerweg op, Deurze. De klinkerweg gaat over in een zandweg. Deze rechtdoor blijven volgen, zijpaden negeren. Je kruist een asfaltweg bij een picknickbank en gaat rechtdoor over een graspad tussen de akkers. Ga voor het bos met een bocht naar rechts en loop langs de bosrand. Na een bocht naar links ga je op een splitsing rechtdoor het bos in, smal pad (wordt later breder).

Een asfaltweg kruisen en rechtdoor lopen over een halfverhard pad, zijwegen negeren. Het pad gaat over in een zandpad. Ga aan het eind van het pad rechtdoor over een asfaltweg, het dorp Rolde in. Aan het eind van de weg rechtsaf, Burg. Reyndersstraat en direct scherp linksaf, Plein; deze heet verderop De Steeg. Je komt uit op de Kerkbrink.

2. Rolde

Lange tijd was Rolde een belangrijk dorp. In de middeleeuwen was Drenthe verdeeld in zes rechtsgebieden, zogeheten dingspelen. Rolde was het meest centraal gelegen dingspel. Daarom hield het voormalige Hof van Justitie, de etstoel – bestaande uit een drost en 24 etten – hier zitting.

Hoewel Rolde een belangrijke plaats in Drenthe was, koos men er toch voor om Assen tot hoofdstad van de provincie te benoemen. Mogelijk had dat te maken met het feit dat Assen net stadsrechten had gekregen. De kerktoren van Rolde, van verre al te zien, is een baken voor reizigers. De vele middeleeuwse karrensporen op het Balloërveld richtten zich allemaal op de toren van Rolde. In de zomer is de kerk elke dag geopend. In het centrum bij de molen is een Toeristisch Informatie Kantoor.

Steek de doorgaande weg rechtdoor over en ga op de stoep linksaf (langs monument voor oorlogsslachtoffers). Ga 40 m verder rechtsaf naar de Jacobuskerk. Ga rechtdoor door het metalen hek en loop langs de kerk (houd deze aan je linkerhand). Het klinkerpad volgen en op een driesprong rechtsaf, klinkerweg. Neem de eerste weg linksaf, een klinkerweg met beuken; houd de begraafplaats aan de linkerhand.

Ga de eerste weg linksaf. Vervolgens passeer je twee hunebedden aan de rechterhand.

3. Hunebedden en grafheuvels

Hunebedden zijn restanten van stenen grafkelders waarin het boerenvolk vroeger zijn doden bijzette. Ze bestaan uit grote zwerfkeien die zo'n 150.000 jaar geleden vanuit Zuid-Zweden en Finland door gletsjers naar ons land werden gebracht. De hunebedden zijn gebouwd tussen 3400 en 3200 v. Chr. en werden gebruikt tot 2850 v. Chr.

Er zijn nog 54 hunebedden in ons land. De overige zijn verdwenen omdat men de stenen gebruikte voor de bouw van bijvoorbeeld funderingen van kerken en zeeweringen.

De hunebedden bestonden uit een dubbele rij staande stenen met daarop de dekstenen die dienstdeden als

dak. De toegangspoort was altijd gericht naar het oosten, waar de zon opkwam. De ruimten tussen de draag- en dekstenen werden met stopstenen gevuld en vervolgens bedekt met zand en zoden. Door de zuurgraad van de Nederlandse bodem zijn alle menselijke resten in de grafkelder inmiddels volledig vergaan. Kijk ook eens naar de eik bij het tweede hunebed; de boom werd ooit getroffen door de bliksem en is daardoor hol van binnen.

 Aan het eind van de heg rond de begraafplaats linksaf. Ga aan het eind rechtsaf naar een asfaltfietspad. Op het fietspad linksaf. (Je loopt even over het Pieterpad.)

4. Station Rolde

Aan je linkerhand zie je het voormalige stationsgebouw van Rolde, met kenmerken van de Art Nouveau-stijl. Het station is nu in gebruik als woonhuis (vanaf het pad is het, vanwege een hoge en dichte haag, niet helemaal te zien). Het station lag aan de spoorlijn van Stadskanaal naar Assen. In 1947 werd de lijn voor personenvervoer opgeheven. Het station werd gesloten en in 1972 afgebroken. Even verder op de route loop je over het voormalige tracé.

5. Bartje

Rolde is ook bekend vanwege Bartje Bartels, hoofdfiguur uit de boeken van Anne de Vries. Bartje groeide met zijn kwajongensstreken op in een arm Drents landarbeidersgezin. Beroemd is Bartjes uitroep: 'Ik bid nie veur bruune boon'n.'

In Rolde bevond zich een streekmuseum waar Bartje centraal stond, maar in 2018 moest het museum zijn deuren sluiten. Maar de herinnering aan Bartje blijft altijd bestaan.

 Bij P-23509 linksaf (*negeer wit-rood gemarkeerde Pieterpad dat bij P-23509 rechts afslaat*). Na 30 m rechtsaf, Koningin Wilhelminalaan. Eerste graspad, na huisnr. 7, rechtsaf. Na 80 m kun je via een hekje aan je rechterhand de Balloërkuil bezoeken.

6. Balloërkuil

De Balloërkuil is een laagte in een zandverstuiving waar vroeger, volgens de overlevering, recht werd gesproken door het Drentse bestuur. Sinds het bezoek van koningin Emma en prinses Wilhelmina in 1895 is de plek uitgegroeid tot een toeristische trekpleister. Even verderop aan de route ligt rechts het esdorp Balloo, waarvan de kern bestaat uit een aantal boerderijen.

Eromheen lagen de moestuinen van boeren en ambachtslieden. De brinken waar het vee bijeengedreven werd, lagen aan de rand van het dorp. Daarbuiten lagen de grote es (bolvormige akker) en het Balloërveld, een heideveld.

 Na 250 m, na de grasweiden, links aanhouden. Blijf dit pad steeds volgen, ook als het parallel fietspad naar rechts buigt. (*Rechts ligt brinkdorp Balloo.*)

Na circa 750 m kruis je een asfaltweg. Ga na 400 m op een kruising met betonnen paaltje (letters 'ZD') rechtsaf. (*Wandelaars met hond gaan bij dit betonnen paaltje rechtdoor. Na 400 m op asfaltfietspad linksaf. Je bent weer op de hoofdroute, die over dit fietspad loopt. Lees verder in de beschrijving bij **, dat is in de routebeschrijving na infoblokje 8).*

 * Verderop een asfaltfietspad oversteken. Neem het eerste bospad linksaf en ga een veerooster over. Vervolgens rechts aanhouden tussen de jeneverbesstruiken door. Op een kruispunt van paden, net voor een ven, ga je linksaf tussen jeneverbesstruiken door. (*Of: maak een ommetje om het ven heen en bekijk het fraaie hunebed van Balloo; de route wordt dan 1 km langer).*

7. Kampsheide

Kampsheide is een prachtig gebied met heideveldjes, jeneverbesstruiken, moerashei en een ven. Aan de overzijde van het ven ligt de Ballooëresch (met hunebed), een van de allermooiste Drentse essen. Wie het rondje om het ven loopt, komt erlangs. Tot voor kort stond in dit gebied een van de oudste boerderijen van Drenthe (uit ca. 1590). Door brandstichting ging boerderij Kamps in 2012 in vlammen op. Er zijn plannen om de boerderij te herbouwen; de inkortroute komt erlangs. Het Drentse Landschap is eigenaar en beheerder van Kampsheide en het Tumulibos, www.drentslandschap.nl. Let op: honden zijn op de Kampsheide niet toegestaan.

 Via een veerooster verlaat je het natuurreservaat en gaat linksaf, een zandweg op. Aan je rechterhand ligt het Drentsche Aa-gebied. De zandweg gaat over in een klinkerweg. Na 50 m rechtsaf, een betonfietspad op.

8. Stroomdal Drentsche Aa

Het stroomdal van de Drentsche Aa is een van de laatste ongeschonden beekdalen. Het landschap aan weerszijden van de beek ziet er nog bijna net zo uit als

honderd jaar geleden. De beek ontspringt uit twee bronnen bij Schoonloo en verzorgt de afwatering van het noordelijk deel van het Drents plateau.

De twee bronbeken van de Aa veranderen telkens van naam, afhankelijk van het dorp waarlangs zij stromen: Rolderdiep, Gasterense Diep, Oudemolense Diep en Schipborgsche Diep. Vreemd genoeg heet de beek alleen in Groningen 'Drentsche Aa'.

****** Na de brug direct linksaf een wandelpad volgen en even verder over een vlonder. *(Als er water onder de vlonder staat, zal het weiland verderop drassig zijn. Blijf dan het fietspad volgen en houd links aan. Je komt dan vanzelf weer op de route bij een houten brug aan je linkerzijde, zie ***).*

Passeer na de vlonder het 'Poepenhemeltje', een aarden schans. Loop rechtdoor langs de schans en ga op het fietspad rechtsaf (niet het fietspad volgen!). Direct daarna linksaf langs de bosrand, met het bos aan je linkerhand en de graspercelen rechts. Dit pad steeds blijven volgen, zijpaden negeren. Je loopt langs de afrastering, volgt een bocht naar rechts en naar links en komt uit bij een houten brug. Ga de brug over

******* en vervolgens linksaf, een asfaltfietspad op. Dit pad rechtdoor volgen.

Het pad maakt een scherpe bocht naar links; het asfalt gaat over in straatstenen. Aan het eind van het pad een verkeersweg oversteken. Direct, bij Y-6249/1, rechtsaf en na 150 m (direct na eerste huis en na beekje) linksaf een onverhard pad inlopen. Volg het pad naar rechts. Aan het eind van het pad rechtsaf en direct linksaf, Homeruslaan. Neem na 30 m het graspad rechts tussen de eikenbomen. Bij Y-6244/1 rechtdoor richting 'Centrum' en volg het links gelegen trottoir, Platolaan. Aan het eind bij een bankje de weg oversteken en een smal steenslagpad inlopen. Na 20 m rechtsaf en even verder bij een bankje linksaf over een houten brug. Je bent op Landgoed Valkenstijn.

Tegen het eind van het pad zie je – aan je rechterhand – de gereconstrueerde fundamenten van Huis Vredeveld (met in het midden een bank en informatietafel). Ga aan het eind van het pad rechtsaf een houten brug over en vervolg het pad; zijpaden negeren. Een klinkerweg oversteken en na 10 m linksaf, bospad. Aan het eind rechtdoor over een trottoir, Steendijk. Deze weg steeds blijven

volgen en alle zijwegen negeren. Aan het eind met de bocht mee naar links buigen. Je loopt nu parallel aan het spoor, Oosterparallelweg. Na circa 250 m kom je bij station Assen; neem aan je rechterzijde via 'Ingang Assen-Oost' de tunnel onder het spoor door om de treinsporen te bereiken.

9. Assen

Assen is ontstaan in 1602 toen het nonnenklooster Sancta Maria de Campe (Mariënkamp) vanwege de kerkhervorming werd opgeheven. Pas laat in de 18e eeuw breidde Assen zich uit buiten de singels en vestigden welgestelden zich er. Ook Lodewijk Napoleon Bonaparte liet er zijn zomerresidentie bouwen; dankzij hem kreeg Assen in 1809 stadsrechten. Vijf jaar later werd de stad benoemd tot provinciehoofdstad.

Nu is Assen de snelst groeiende stad van noordelijk Nederland. De Brink en de Markt, met het Drents Museum, het Drents Archief en de Abdijkerk zijn de moeite van een bezoekje waard.

In 2008 is de Drentsche Hoofdvaart in ere hersteld, zodat Assen ook over water weer bereikbaar is.

Last but not least is Assen natuurlijk bekend van de TT; wie liever in alle rust wil wandelen, kan de laatste vrijdag en zaterdag van juni beter niet naar Assen komen.

Deel je ervaringen

en schrijf een review:

www.wandelnet.nl/wandelroute/674/Drentsche-Aa/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 26/01/21